

**Informácia z 30. zasadnutia Výboru pre deti a mládež Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**

13. decembra 2022 (utorok), 10.00 h., online

Výbor pre deti a mládež zasadal online formou.

➤ **1. Otvorenie a kontrola uznášaniaschopnosti výboru**

30. zasadnutie Výboru pre deti a mládež viedla v zmysle čl. 6 ods. 2 Štatútu Výboru pre deti a mládež (ďalej len „výbor“) p. generálna riaditeľka sekcie rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR) Anna Verešová.

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru hneď v úvode zasadnutia bolo prítomných 23/30 členov výboru s hlasovacích právom, nakoľko podľa čl. 10 ods. 3 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

➤ **schválenie návrhu programu zasadnutia**

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program 30. zasadnutia výboru. Do bodu Rôzne bol dodatočne zaslaný podnet p. Eriky Szabóovej z Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava (Open Society Foundation/NOS-OSF), prizývanej členky výboru vo veci predstavenia *kampane „First Years First Priority“*, ktorá sa dotýka Európskej záruky pre deti a ktorú na Slovensku koordinuje OSF Bratislava.

Členovia výboru boli oboznámení so skutočnosťou, že všetky body programu budú podané ústne na online zasadnutí výboru. K bodu 2 programu zasadnutia výboru k Informácii Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch o Národnom akčnom pláne Európskej záruky pre deti s výhľadom do roku 2030 bol vopred zaslaný členom výboru uvedený materiál formou linku na elektronickú Zbierku zákonov SR/Slov-Lex, v rámci ktorého mali možnosť členovia Výboru pre deti a mládež možnosť uplatniť pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania v termíne od 16. novembra 2022 do 23. novembra 2022.

Zástupcovia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR požiadali pred zasadnutím výboru presunúť bod č. 3 programu zasadnutia, a to Informáciu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k transformácii systému poradenstva a prevencie na najbližšie zasadnutie výboru v roku 2023 (pozn. k uvedenému bodu programu bolo prijaté uznesenie č. 70 zo dňa 10. októbra 2022).

K bodu č. 4 k Informácii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k nárokovateľným podporným opatreniam vo výchove a vzdelávaní dostali členovia výboru vopred pracovný materiál, ktorý sa týka podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní od p. Moniky Fričovej, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, členky výboru za MVO.

K bodu č. 6 k Informácii Ministerstva spravodlivosti SR k Zákonu č. 338 zo dňa 4. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony bol členom výboru taktiež zaslaný link na elektronickú Zbierku zákonov SR/Slov-Lex.

Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z ostatných účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol dodatočné doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyseľne schválený.

Členovia výboru schválili program zasadnutia výboru (ZA 23, Proti Θ , Zdržal Θ).

2. Informácia Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch o Národnom akčnom pláne Európskej záruky pre deti s výhľadom do roku 2030

K uvedenému bodu bola podaná informácia zo strany p. Zuzany Prípadovej z Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch .

K materiálu mali možnosť členovia Výboru pre deti a mládež uplatniť pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania v termíne od 16. novembra 2022 do 23. novembra 2022. V tomto čase prebieha k uvedenému materiálu vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania.

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia na deťoch informovalo už na minulých zasadnutiach výboru o obsahu materiálu Národný akčný plán Európskej záruky pre deti (pozn. možné dohľadať v predchádzajúcich zápisniciach). Aktuálne prebehlo medzirezortné pripomienkové konanie, z ktorého je nevyriešená a neprijatá jedna zásadná pripomienka k nekrytým finančným vplyvom na štátny rozpočet. Momentálne prebiehajú rozporové konania s Ministerstvom financií SR. Úlohy, ktorým bude Národný akčný plán čeliť budúci rok 2023 sú v rámci implementácie: rozšírenie pracovnej skupiny na regionálnu a mimovládnu úroveň, zapojenie detí k tvorbe aktualizácie a vytvorenie výskumu zameraného na konkrétnu problematiku detí v núdzi.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 22, Proti Θ , Zdržal 1).

3. Informácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k transformácii systému poradenstva a prevencie

O zaradenie informácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k transformácii systému poradenstva a prevencie požiadali členovia výboru za mimovládne neziskové organizácie, a to Monika Fričová, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, podpredseda výboru Vladislav Matej, z Asociácie poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, Ondrej Gallo z Nadácie pre deti Slovenska a Monika Stupková z Asociácie liečebných pedagógov PRO LP.

Uvedený bod programu bol presunutý zo dňa zasadnutia výboru z 5. októbra 2022 na terajšie zasadnutie. Zároveň členovia výboru k uvedenému bodu programu prijali formou per rollam uznesenie výboru č. 70 z 10. októbra 2022 (vid' príloha). Bližšie p. Fričovú, členku výboru za MVO z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením zaujímalo, ako je zabezpečený plán na postupné zvyšovanie regionálnej a finančnej dostupnosti systému poradenstva a prevencie, vrátane odborných činností pre deti so zdravotným znevýhodnením, čo vyplýva aj ako odporúčacia úloha zo spomenutého uznesenia č. 70 pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvo financií SR. Zároveň uviedla, že v tejto veci sa budú snažiť aj prípadne osobne komunikovať s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Zástupcovia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k bodu programu reagovali a zároveň požiadali vzhľadom na aktuálnu situáciu súvisiacu s personálnym obsadením, ako aj so štátnym rozpočtom a i. pred zasadnutím výboru presunúť bod č. 3 programu zasadnutia na najbližšie zasadnutie výboru v roku 2023.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

4. Informácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k nárokovateľným podporným opatreniam vo výchove a vzdelávaní

O zaradenie informácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva financií SR k nárokovateľným podporným opatreniam vo výchove a vzdelávaní požiadali opäť členovia výboru za mimovládne neziskové organizácie, a to Monika Fričová, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, podpredseda výboru Vladislav Matej, z Asociácie poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, Ondrej Gallo z Nadácie pre deti Slovenska a Monika Stupková z Asociácie liečebných pedagógov PRO LP.

Bod programu bol taktiež presunutý zo dňa zasadnutia výboru z 5. októbra 2022 na terajšie zasadnutie.

Podklad od p. Fričovej, členky výboru za MVO z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením k štvrtému bodu programu bol členom výboru zaslaný vopred .

K uvedenému bodu programu p. generálny riaditeľ Kálmán Petőcz sekcie národnostného a celoživotného vzdelávania informoval prítomných už aj na predchádzajúcom zasadnutí výboru dňa 5. októbra 2022.

Uviedol, že vychádzajúc zo Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 732 z 8. decembra 2021 a Prvého akčného plánu tejto Stratégie, schváleného uznesením vlády SR č. 373 z 1. júna 2022, na základe aktivity „Vytvoriť legislatívny návrh modelu podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní, štruktúrovaných na všeobecné, cielené a špecifické“, ako aj z Plánu obnovy a odolnosti SR, Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným, pripravilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR návrh novely školského zákona, ktorým sa, okrem iného, zavádzajú podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní a vydáva sa Katalóg podporných opatrení.

Cieľom zavedenia podporných opatrení je prispieť k tomu, aby školský systém vedel lepšie reagovať na rozmanité potreby detí a žiakov, zvyšoval šance na naplnenie ich vzdelávacieho potenciálu a ich úspešnosti nielen vo vzdelávaní, ale aj v bežnom živote.

Pripravovaná, už spomenutá, novela školského zákona člení podporné opatrenia na všeobecné, cielené a špecifické:

- všeobecné podporné opatrenia – poskytujú sa všetkým deťom a žiakom,
- cielené podporné opatrenia – sú uplatňované u konkrétnych detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v závislosti od identifikovaných potrieb,
- špecifické podporné opatrenia – poskytované hlavne deťom a žiakom so závažnejšími formami znevýhodnenia či postihnutia.

Všeobecné podporné opatrenia predstavujú tie, ktoré sú nárokovateľné na základe existujúcich právnych predpisov. Cielené a špecifické podporné opatrenia predstavujú tie, ktoré existujúce právne predpisy v určitej miere upravujú alebo umožňujú, pri splnení príslušných skutočností (vyjadrenia, resp. žiadosti) na ne bude mať dieťa alebo žiak právo a teda bude možné sa jeho poskytnutia domáhať. Takýto stav (nárokovateľnosť podporných opatrení) však má nastať až od 1. septembra 2026. Do tohto obdobia budú školy a školské zariadenia zohľadňovať aj kapacitné, personálne a materiálne podmienky.

Podľa navrhovaného znenia, jednému dieťaťu, alebo žiakovi bude možné poskytovať viaceré podporné opatrenia, ako akúkoľvek kombináciu všeobecných, cielených a špecifických podporných opatrení.

Ako už bolo spomenuté, Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením k tomuto bodu vypracovala prehľadný materiál, ktorý bol rozosielaný s pozvánkou a ďalšími materiálmi k rokovaniu.

A aký je stav procesu prípravy a schvaľovania novely školského zákona, ktorou sa zavedú podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní a Katalóg podporných opatrení?

V mesiacoch september a október 2022 v postupe prác nastal sklz, v súčasnosti môžeme konštatovať, že pripomienky vznesené k spomínanej novele školského zákona sú takmer

všetky vyhodnotené, čo dáva predpoklad, že ešte pred Vianocami začnú prvé rozporové konania, so subjektami, ktoré vzniesli zásadné pripomienky. Ako isto členovia výboru vedia, tých pripomienok bolo niekoľko stoviek.

Čo sa týka prognózy ohľadne nadobudnutia účinnosti uviedol, že sa odhaduje, že znenie zákona, ktorým sa zaviedli podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní a Katalóg podporných opatrení, si v Zbierke zákonov budeme môcť prečítať v mesiaci marec 2023.

Postupným uvádzaním inovácii do praxe, na základe rovnosti príležitostí a bez diskriminácie vo všetkých oblastiach, sa zlepšia podmienky na vzdelávanie všetkých detí a žiakov bez rozdielu.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula rozsiahla diskusia.

P. Monika Fričová, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením položila otázku na tému, ako vníma rezort školstva, vedy, výskumu a športu SR a rezort financií SR potrebu financovania podporných opatrení zo štátneho rozpočtu v najbližších rokoch.

Považuje za veľmi dôležité, aby sa prebrala zodpovednosť za financovanie tejto problematiky a nehľadali sa riešenia ušetrení z iných zdrojov.

Zároveň chcela vedieť stanovisko z Ministerstva financií SR k tejto problematike. P. Vladimír Vaňo z rezortu financií SR okrem iného ako uviedol, že najdôležitejšou prioritou sú naše deti a ich najlepší záujem. Vyjadril, že Ministerstvo financií SR zaujíma názor všetkých ostatných rezortov, ale zároveň je potrebné prihliadať aj na externé obmedzenia. V zásadných pripomienkach apelovali, že každá kapitola má priestor na prehodnotenie svojich priorit a hľadanie priestoru.

P. generálny riaditeľ Kálmán Petőcz sekcie národnostného a celoživotného vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, že aj Plán obnovy aj európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) sú primárne určené na podporu zavádzania nových opatrení a udržateľnosť zo štátneho rozpočtu. Oba rezorty uviedli, že sú naklonené riešiť uvedenú situáciu k nárokovateľným podporným opatreniam vo výchove a vzdelávaní a budú navzájom v tejto veci rokovať.

Čo treba ale uviesť je fakt, že pokiaľ nebude schválený štátny rozpočet na rok 2023 bude zložitá situácia pre všetky kapitoly a týka sa to všetkých rezortov.

P. Ondrej Gallo z Nadácie pre deti Slovenska uviedol, že berie pripomienku súvisiacu so štátnym rozpočtom, ale vláda SR sa zaviazala, že bude financovať nárokovateľné podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní. Zároveň navrhol, ako aj p. Monika Fričová, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, aby Výbor pre deti a mládež najbližšie pred zasadnutím výboru v roku 2023 naformuloval uznesenie k nárokovateľným podporným opatreniam vo výchove a vzdelávaní, čím dá zároveň podnet Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ako aj vláde SR situáciu riešiť, a to z dôvodu, že nás tento problém opätovne dobehne, či už vo vzťahu k Plánu obnovy v roku 2023 a vo vzťahu k štátnemu rozpočtu 2024, ako aj v nasledujúcich rokoch. Je potrebné, aby táto problematika bola aj do budúcnosti zachytená, bez ohľadu na politickú situáciu.

(Pozn. návrh uznesenia výboru v uvedenej veci bude naformulovaný členmi výboru a jeho zaslanie členom výboru zabezpečí tajomníčka výboru Andrea Hantabalová pred najbližším zasadnutím v roku 2023).

Taktiež uviedol, že podobný problém sa dotýka aj transformácii systému poradenstva a prevencie.

P. Svetlana Síthová z Národného inštitútu vzdelávania mládeže reagovala k dvom témam, čo sa týka katalógu nárokovateľných podporných opatrení, tu uviedla, že ako priama riadená organizácia s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na tom intenzívne spolupracujú, ale pravdou je, že sa prikláňa k názoru všetkých, že Slovenská republika sa k tomu zaviazala, či už v Programovom vyhlásení vlády SR a v jednotlivých strategických dokumentoch, ktoré boli prijaté na Vláde SR a tu ide o to, aby boli pripravené na to finčné zdroje.

V rámci diskusie uviedla, že aj Európska komisia čaká, kedy sa ako štát k tomu zaviazeme; chcú nám na určitú dobu pomôcť a nie je to o tom, že by sme chceli výrazne ohrozovať rozpočet. A čo sa týka rozporového konania s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstvom financií SR, tu tiež bezpodmienečne súhlasí s názorom p. Moniky Fričovej, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením, že stav duševného zdravia si vyžaduje viac ako kedykoľvek predtým, keď sa len kreoval Plán obnovy a odolnosti SR, aby bol katalóg nárokovateľných podporných opatrení prijatý a účinný ideálne hneď.

Čo sa týka reformy poradenského systému, tu reagovala na p. Ondreja Galla z Nadácie pre deti Slovenska, že reforma poradenského systému bola nastavovaná aj s prihliadnutím na to, že sa musia zvyšovať či už personálne kapacity, alebo aj finančné alokácie, ktoré do poradenského systému pôjdu, s tým ale, že takto to bolo zadefinované aj v Pláne obnovy od budúceho roku; na rok 2023 ide do poradenského systému rovnaký finančný obnos ako predtým, tam sa neznižuje alokácia. Zároveň treba povedať, že poradenské zariadenia, napriek tomu, že to bolo rôzne interpretované v médiách, máme tu prvýkrát zavedený inštitút, že ak dieťa nedostane včas starostlivosť, táto informácia ide na zriaďovateľa poradenského systému a tieto informácie zbierajú regionálne úrady školskej správy a štát sa má postarať o to, aby dostupnosť bola zvýšená, resp. má zabezpečiť personálne dobudovanie tohto poradenského systému.

P. Daniela Drobná z Únie miest Slovenska uviedla, že táto téma sa opakovane rieši na výbore a informovala, že minulý týždeň na rokovaní Komisie pre prioritnú os 1-vzdelávanie, Operačný program ľudské zdroje o tejto téme tiež hovorili a domáhali sa k informáciám, ako bude tento systém fungovať od januára 2023; boli odporučené na generálneho riaditeľa Kálmána Petőcza sekcie národnostného a celoživotného vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, taktiež sa dozvedeli, že s Ministerstvom financií SR prebiehajú rokovania, všetci sú naklonení tejto téme, ale výsledky nie sú známe.

Súhlasila s názorom p. Svetlany Síthovej z Národného inštitútu vzdelávania mládeže, ako aj s názorom p. Moniky Fričovej, z Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením a p. Ondrejom Gallom z Nadácie pre deti Slovenska. Tiež si je vedomá, že Európska komisia je naklonená v tejto téme pomôcť, ale nemôže ísť nad rámec istých vecí, ktoré si naša krajina neplní. Na rokovaní Komisie pre prioritnú os 1-vzdelávanie, Operačný program ľudské zdroje boli predložené výsledky dvoch národných projektov, ktorý preložil Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) a práve tieto projekty sú istým nástrojom na to, aby sa transformácia systému poradenstva uberala kvalifikovanejším smerom, ale pokiaľ do neho nedáme personálne a finančné zdroje, situácia nie je riešiteľná.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 19, Proti 0, Zdržal 3).

5. Podnet vo veci informácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR k zdravotne znevýhodneným deťom z Ukrajiny a ich začleňovania do vzdelávania

V rámci bodu 5 programu p. generálny riaditeľ Kálmán Petőcz sekcie národnostného a celoživotného vzdelávania bližšie členov výboru informoval, že rezort školstva, vedy, výskumu a športu SR eviduje počet prichádzajúcich detí/žiacov/študentov z Ukrajiny, ktorí sú začleňovaní do vzdelávacieho procesu na slovenských školách.

Poslednou štatistikou, ktorou rezort školstva disponuje je počet odídencom z Ukrajiny evidovaných v slovenskom školstve za mesiac október 2022. Tento štatistický súbor bol vypracovaný a zverejnený koncom mesiaca november 2022. Predpokladá sa, že údaje tohto typu za mesiac november budú spracované a zverejnené v druhej polovici mesiaca december 2022. Tieto údaje sú dostupné na: <https://ukrajina.minedu.sk/vseobecne-informacie/>

Vychádzajúc z týchto údajov uviedol, že za mesiac október 2022 bolo v slovenských školách evidovaných celkovo 10 293 detí/žiacov/študentov (ďalej len "žiacov") z Ukrajiny. Z tohto celkového počtu bolo v špeciálnych materských školách 19 žiakov, v špeciálnych základných školách 50 žiakov, v odborných učilištiach menej ako 5 žiakov a v špeciálnych stredných odborných školách menej ako 5 žiakov.

Rezort školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom Centra vedecko-technických informácií SR a zároveň prostredníctvom evidenčného systému EvuPP eviduje počet klientov zariadení poradenstva a prevencie prichádzajúcich z Ukrajiny.

V školskom roku 2021/2022 bolo v slovenských zariadeniach poradenstva a prevencie evidovaných 225 klientov, ktorí si uviedli ukrajinský jazyk ako materinský jazyk a 407 klientov, ktorí si uviedli ukrajinskú národnosť.

V školskom roku 2022/2023 (čiže od 1. septembra 2022 do 8. decembra 2022) mali poradenské zariadenia na Slovensku celkovo 54 024 klientov. Z tohto počtu si 276 klientov uviedlo ako svoj materinský jazyk – ukrajinský jazyk. 196 klientov si uviedlo ukrajinskú národnosť. Medzi počtami (materinský jazyk – národnosť) je rozdiel, pretože materinský jazyk bol do systému zaradený v priebehu sledovaného obdobia.

Uviedol, že na webovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR je zvlášť vyčlenená sekcia pre žiakov z Ukrajiny, ako aj informácie, ako zaraďovať zdravotne znevýhodnené deti z Ukrajiny do procesu výučby. Škola, do ktorej má zákonný zástupca záujem zaradiť zdravotne znevýhodnené dieťa a zákonný zástupca dieťaťa osloví príslušné zariadenie poradenstva a prevencie CPPPaP alebo ŠCPaP bude postupovať podľa odporúčaní tohto zariadenia (<https://www.minedu.sk/data/att/22984.pdf>)

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 23, Proti 0, Zdržal 1).

6. Informácia Ministerstva spravodlivosti SR k Zákonu č. 338 zo dňa 4. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

O zaradenie informácie Ministerstva spravodlivosti SR k Zákonu č. 338 zo dňa 4. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony požiadali členovia výboru.

Bod uviedla zástupkyňa Ministerstva spravodlivosti SR p. Martina Šteffeková z odboru dohľadu nad súdnictvom.

Prítomných informovala, že Vláda Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „vládny návrh zákona“).

Vládny návrh zákona sa predkladá ako iniciatívny materiál, ktorý nadväzuje na priority, ktoré sú deklarované v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2021 - 2024. Vláda Slovenskej republiky plánuje podľa Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2021 – 2024 presadiť celoplošné zavedenie časových rámcov na rozhodovanie v jednotlivých veciach (dokedy má byť aká vec ukončená), priebežné sledovanie po súdoch, agendách, sudcoch, pričom tieto údaje budú zverejnené. Vláda Slovenskej republiky podporuje dôsledné a férové vyvodzovanie subjektívnej zodpovednosti za prieťahy v konaní, podporuje nástroje na obmedzenie dôvodov na objektívne prieťahy v konaní. Vláda Slovenskej republiky bude presadzovať prísnu špecializáciu v rodinnoprávnej agende, interdisciplinárny prístup pri rozhodovaní o dieťati za účasti psychológov, kolíznych opatrovníkov, sociálnych pracovníkov, mediátorov či znalcov, širšie využívanie mimosúdneho riešenia, pravidlo osobného vypočutia dieťaťa sudcom vo vhodne upravených priestoroch súdu s podporou pre náležitú metodológiu vypočutia dieťaťa, vrátane pravidla „do mesiaca prvé stretnutie s účastníkmi konania“. Čiastočne sa zároveň napĺňa téza v oblasti práv detí, v zmysle ktorej „v oblasti ľudských práv bude vláda Slovenskej republiky podporovať ochranu práv detí vo všetkých politikách štátu.“ Vládny návrh zákona prispeje súčasne k posilneniu práv detí a ich rodičov, ktoré garantuje Ústava Slovenskej republiky v článku 41 ods. 1 a 4.

Problematika rodinnoprávnych konaní je vnímaná veľmi citlivo. Navrhované procesné zmeny sa sústredia najmä na úkon odňatia maloletého dieťa rodičovi prípadne inej osobe.

Zámerom navrhovaných zmien v Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len „CMP“) v rámci článku I, je najmä:

- upraviť spôsob pridelovania vecí v poručenskej agende s cieľom mať jedného poručenského sudcu na všetky konania, ktoré sa týkajú toho istého maloletého dieťaťa alebo jeho súrodencov,
- odstrániť výkladové nejasnosti a z toho prameniace nejednotné postupy v aplikačnej praxi v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých a v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých,

- ustanoviť obligatórnosť pojednávania v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých,
- upraviť, aby sa výkon rozhodnutia, ktorým sa priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, uskutočňoval v prítomnosti sudcu,
- exaktnou úpravou zamedziť aplikovaniu takých postupov súdu, kedy sa vo vykonávanom konaní nekoná a vyčkáva sa na rozhodnutie v prebiehajúcom konaní o zmene exekučného titulu (napríklad zmena úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu),
- upresniť úpravu nariaďovania neodkladných opatrení vo veciach maloletých a odstrániť tak nedostatky, ktoré boli vysledované v aplikačnej praxi súdov, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Generálnej prokuratúry SR.

V článku IV sa vykonávajú zmeny v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). Ide o čiastkovú novelizáciu týkajúcu sa výlučne § 24 a vecne súvisiaceho § 62. Na základe uplatnenej zásadnej pripomienky Komisarčky pre osoby so zdravotným postihnutím sa navrhuje novelizovať aj ustanovenie § 28 ods. 3 zákona o rodine. Dôvodom je fakt, že platná právna úprava sa javí ako diskriminujúca, keďže vo svojej podstate obmedzuje rodiča s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony vo výkone rodičovských práv a povinností, v tom smere, že takýto rodič nemôže vykonávať rodičovské práva a povinnosti ako celok bez ohľadu na rozsah a charakter obmedzenia v spôsobilosti na právne úkony.

Vláda Slovenskej republiky predpokladá komplexné prehodnotenie právnej úpravy vrátane jednotlivých inštitútov v súvislosti s pripravovanou rekonštrukciou, teda vykonanie komplexných zmien bude realizované v rámci nového Občianskeho zákonníka. Základným cieľom zmien aktuálne navrhovaných v zákone o rodine je explicitné ukotvenie spoločnej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa ako ďalšia forma starostlivosti o dieťa (popri osobnej starostlivosti jedného z rodičov a striedavej osobnej starostlivosti). Spoločná osobná starostlivosť oboch rodičov je formou starostlivosti o dieťa, kde spôsob rozhodovania rodičov o starostlivosti o dieťa zostáva rovnaký ako v období pred rozvodom manželstva, ide teda o zachovanie takého režimu starostlivosti, ktorí rodičia realizujú už v čase pred rozvodom (rozchodom) alebo počas súdneho konania a majú záujem na pokračovaní takejto starostlivosti. Ukotvenie spoločnej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa je prejavom prirodzeného výkonu rodičovských práv oboma rodičmi, t.j. stavu, ako keď rodičia dieťaťa vykonávajú rodičovské práva a povinnosti ako manželia prípadne nezosobášení partneri spoločne s minimálnym zásahom zo strany štátu a je vhodná najmä pre rodičov, ktorí aj po rozvode alebo rozchode ostanú naďalej žiť v jednej domácnosti alebo vzdialenosť ich bydlísk je malá a teda túto formu starostlivosti umožňuje. Vládny návrh zákona má za cieľ podporiť zachovanie a rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s obidvomi rodičmi aj na čas po rozvode a rozchode, t. j. vytvoriť novú formu starostlivosti, ktorá môže byť v tomto smere pre konkrétne dieťa najvhodnejšia. Zavedenie novej formy starostlivosti podporuje už existujúcu premisu, že zánikom manželstva (alebo partnerstva) sa nemá oslabiť rozsah rodičovských práv a povinností medzi dieťaťom a rodičom a v konkrétnych prípadoch vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa môže podporiť zachovanie a rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s obidvomi rodičmi aj na čas po rozvode a po rozchode.

Je však potrebné zdôrazniť, že všetky formy osobnej starostlivosti (zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, zverenie dieťaťa do spoločnej osobnej starostlivosti oboch

rodičov, zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov) sú rovnocenné. V zmysle zákona o rodine sa výkon rodičovských práv má vykonávať v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa a tejto požiadavke musí byť podriadené rozhodovanie súdu o forme osobnej starostlivosti., t. j. je to práve maloleté dieťa, ktoré musí požívať primárnu právnu ochranu.

V samostatných novelizačných článkoch III, V a VI sa vykonáva novelizácia osobitných právnych predpisov v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, a to zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, novelizácia zákona č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a novelizácia zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o premietnutie zavedenia novej formy osobnej starostlivosti o dieťa, ktorá je upravená v článku IV vládneho návrhu zákona t.j. spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov o dieťa do právnych vzťahov pri poskytovaní štátnych sociálnych dávok. Zámerom navrhovanej explicitnej úpravy je okrem iného predísť v budúcnosti aplikačným a výkladovým otáznikom ohľadne určenia oprávnenej osoby na poskytovanie štátnych sociálnych dávok.

Vládny návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a súčasne je v súlade aj s právom Európskej únie.

Vládny návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, na životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu spoločnosti, na podnikateľské prostredie, ani sociálny vplyv. Navrhovaná právna úprava bude mať pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 23, Proti 0, Zdržal 1).

7. Rôzne

➤ Informácia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zákonu o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Bod programu uviedla p. riaditeľka odboru stratégie sociálnej ochrany detí a rodiny Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ivana Mrázková.

Informovala, že zákon o profesionálnych náhradných rodičoch nadobudol účinnosť 1. decembra 2022. Utvorením legislatívnych podmienok na výkon profesie profesionálneho náhradného rodiča tak skvalitní podmienky výkonu profesionálnej náhradnej starostlivosti.

Zákon rieši problematické okruhy výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča ako sú miesto výkonu práce, pracovný čas (prestávky, doby odpočinku, služobné cesty, dovolenky), či odmeňovanie.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR navrhlo, aby sa určité otázky pracovnoprávných vzťahov profesionálnych náhradných rodičov riešili osobitnou právnou úpravou odchyľne od Zákonníka práce.

Doterajšie postavenie profesionálneho náhradného rodiča ako tzv. domáceho zamestnanca podľa Zákonníka práce spôsobovalo problémy samotným zamestnancom, ale aj zamestnávateľom.

Nový zákon zohľadňuje špecifiká výkonu **profesionálneho náhradného rodiča**, osobitne fakt, že ide o prácu, ktorá sa vykonáva nepretržite a v domácom prostredí profesionálneho náhradného rodiča. **Pri úprave podmienok bol neustále zohľadňovaný najdôležitejší aspekt a tým je najlepší záujem dieťaťa.** Prvoradým pri navrhovaní podmienok výkonu povolania **profesionálneho náhradného rodiča** je zaistenie všetkých potrieb dieťaťa, ktorému poskytuje starostlivosť.

Zákon mení aj platové podmienky profesionálneho náhradného rodiča

Základná zložka mzdy sa zvýši na 940€, čím sa zvýšia aj jednotlivé príplatky. Napríklad, paušálny príplatok pri starostlivosti o jedno dieťa sa zvýši zo 100 na 188€. Zvýši sa aj príplatok za počet detí a za zdravotne znevýhodnené dieťa/deti. Napríklad, príplatok za dve deti so zdravotným znevýhodnením bude 376€ (viď tabuľka).

Porovnanie mzdy PNR podľa návrhu zákona o PNR a súčasného stavu			
Návrh zákona o PNR		Súčasný stav*	
základná zložka mzdy (fixná, zmena možná nariadením vlády SR)		940	855
paušálny príplatok (ak sa PNR stará aspoň o 1 dieťa)	20% zo ZM**	188	100
príplatok za počet detí	20% zo ZM (2 deti)	188	171
	50% zo ZM (3 deti)	470	427,5
	60% zo ZM (4 a viac detí)	564	0
príplatok za zdravotne znevýhodnené dieťa	25% zo ZM (1 dieťa)	235	171
	40% zo ZM (2 deti)	376	0
	60% zo ZM (3 deti)	225,6	0
	80% zo ZM (štyri a viac detí)	752	0
príplatok za prax	1% zo ZM od 3 do 16 rokov a	18,8	17,1
	0,5% zo ZM od 17 rokov do 32 rokov	47	42,75
profesijný príplatok	od 0% do 100% zo ZM	min. 0 max. 940	100

*platy PNR sú ustanovené iba v štátnych CDR prostredníctvom internej normy Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny; v neštátnych CDR sú platy PNR vecou

**suma zo základnej zložky mzdy

Zákon zlepšuje podmienky pre zdravotne znevýhodnené deti

Zákon pomôže zlepšiť podmienky pre zdravotne znevýhodnené deti, ktorým sa poskytuje starostlivosť v profesionálnych náhradných rodinách. Centrum pre deti a rodiny bude môcť v takomto prípade požiadať v mene dieťaťa so zdravotným znevýhodnením nielen o

vyhotovenie parkovacieho preukazu a o priznanie príspevku na osobnú asistenciu ale napr. aj o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu pomôcky.

Deti z centier pre deti a rodiny budú môcť tráviť prázdniny so svojimi profesionálnymi náhradnými rodičmi

Jednou z oblastí, na ktoré sa zákon zameria, je právna úprava čerpania dovolenky. Tá má zodpovedať osobitostiam povolania profesionálneho náhradného rodiča a zároveň vytvoriť podmienky na zlepšenie starostlivosti o deti. Profesionálni náhradní rodičia sa budú môcť dohodnúť s centrom pre deti a rodiny, či chcú svoju dovolenku tráviť s deťmi alebo bez detí. Centrum pre deti a rodiny poskytne aj finančnú podporu dieťaťu, ak bude profesionálny náhradný rodič tráviť dovolenku s dieťaťom. Chce tak zohľadniť najlepší záujem dieťaťa a zároveň právo profesionálneho náhradného rodiča na odpočinok. Ak profesionálny náhradný rodič bude tráviť dovolenku s dieťaťom, poskytne mu CDR finančné prostriedky na zvýšené výdavky dieťaťa vo výške 15 eur na deň (najviac v sume 400 eur a v prípade, že rodič vyčerpá v kalendárnom roku celú dovolenku, na ktorú má nárok, s dieťaťom v sume 600 eur) a tiež príspevok na stravovanie.

Ak nebude dieťa tráviť dovolenku s profesionálnym náhradným rodičom, starostlivosť o dieťa zabezpečí centrum pre deti a rodiny.

Počet profesionálnych náhradných rodičov narástol

Na Slovensku aktuálne evidujeme 751 profesionálnych náhradných rodín, ktoré poskytujú starostlivosť 1 383 deťom a mladým dospelým. Z toho v štátnych CDR je 600 úväzkov na profesionálnych náhradných rodičov, v rámci ktorých je umiestnených 1 078 detí a mladých dospelých. V neštátnych subjektoch je potom 151 profesionálnych náhradných rodín, v ktorých je umiestnených 305 detí a mladých dospelých.

Počet profesionálnych náhradných rodičov za ostatných 20 rokov narástol. Na porovnanie, v roku 1997 (teda v čase, keď do pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR prešli detské domovy), bolo na Slovensku 7 takýchto rodín a zabezpečovali starostlivosť 13 deťom. Stále však nie je dostatočný, keďže v centrách pre deti a rodinu je aktuálne umiestnených 5 020 detí a mladých dospelých (vrátane detí z Ukrajiny, ktorých je 45).

Cieľom zákona nebolo iba vytvoriť lepšie podmienky na výkon profesionálneho náhradného rodiča, ale aj motivovať k zotrvaní v tejto práci a osloviť ďalších záujemcov. Toto povolanie je totiž mimoriadne náročné a zároveň nesmierne dôležité.

Zdroj: <https://www.employment.gov.sk/sk/uvodna-stranka/informacie-media/aktuality/podmienky-profesionalnych-nahradnych-rodicov-zlepsia.html>

Podrobné informácie o zákone o profesionálnych náhradných rodičoch:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=1011>

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 23, Proti Θ, Zdržal 1).

➤ **Informácia Ministerstva spravodlivosti SR zo 42. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (zo dňa 28. novembra 2022)**

V rámci bodu Rôzne informoval členov výboru p. riaditeľ Marián Filčík, riaditeľ odboru ľudských práv Ministerstva spravodlivosti SR a tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť o záveroch zo 42. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (zo dňa 28. novembra 2022).

Záver 42. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Dňa 28. novembra 2022 sa v priestoroch Účelového zariadenia Bôrik v Bratislave uskutočnilo 42. zasadnutie Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“), ktorému na začiatku rokovania predsedal minister spravodlivosti SR a následne bola poverená predsedaním štátna tajomníčka ministerstva spravodlivosti Edita Pfundtner. Minister otvoril riadne zasadnutie a vyzval na hlasovanie o návrhu programu zasadnutia rady. Program bol schválený v nasledujúcom znení:

Správa o plnení Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike; Informácia Ministerstva spravodlivosti SR o záveroch z Okrúhleho stola expertov k nenávisťným prejavom; Informácia o zasadnutiach výborov a o plnení uznesení rady; Výzva občianskej spoločnosti „Ide nám o život“ v reakcii na teroristický útok na Zámockej ulici v Bratislave; Stratégia globálneho vzdelávania na roky 2023 – 2030; Národný akčný plán Európskej záruky pre deti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030; Výzva vietnamskej komunity na Slovensku na uznanie za národnostnú menšinu; Práva detí v kontexte aktuálnych spoločenských výziev a Rôzne (Informácia o príprave nového štatútu rady).

BOD 1

Správa o plnení Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike

V prvom bode programu rada prijala uznesenie č. 286, ktorým materiál zobrala na vedomie a vyzvala členov rady predložiť sekretariátu rady návrhy na aktualizáciu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR do najbližšieho zasadnutia rady. Taktiež vyzvala ústredné orgány štátnej správy aby predložili konkrétne návrhy a opatrenia na zvýšenie ochrany a podpory ľudských práv v SR do 20. januára 2023.

Materiál bude predložený na rokovanie vlády SR ako informatívny materiál.

Správa o plnení stratégie bola vypracovaná na základe predložených materiálov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Úradu vlády Slovenskej republiky a informácií Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

BOD 2

Informácia Ministerstva spravodlivosti SR o záveroch z Okrúhleho stola expertov k nenávisťným prejavom

Rada v druhom bode programu prijala uznesenie č. 287, ktorým zobrala na vedomie Informáciu Ministerstva spravodlivosti SR o záveroch z Okrúhleho stola expertov k nenávisťným prejavom, ktorý sa uskutočnil 3. novembra 2022 za účasti širokej odbornej verejnosti a zástupcov štátnych orgánov.

BOD 3

Informácia o zasadnutiach výborov a o plnení uznesení rady

V treťom bode programu rada prijala uznesenie č. 288, ktorým zobrala na vedomie Informáciu o zasadnutiach výborov a o plnení uznesení rady. Zároveň rada vyzvala Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania aby prekonzultoval zmeny svojho štatútu s expertmi rady.

Od posledného zasadnutia rady zasadali všetky výbory rady. Zároveň boli členovia v tomto bode informovaní o transformácii Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím na Radu vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím a súvisiacej zmene štatútu rady.

BOD 4

Výzva občianskej spoločnosti „Ide nám o život“ v reakcii na teroristický útok na Zámockej ulici v Bratislave

Rada v štvrtom bode uznesením č. 289 odsúdila teroristický čin z 12. októbra 2022, pri ktorom pred bratislavským podnikom Tepláreň zahynuli Matúš Horváth a Juraj Vankulič len pre ich príslušnosť k LGBTI komunite a vyjadrila hlbokú sústrasť rodinám a blízkym obetí. Rada svojim uznesením tiež uvítala stanoviská a prejavy členov a členiek vlády SR, ktorými odsúdili tento bezprecedentný čin a vyjadrili solidaritu s LGBTI ľuďmi na Slovensku. Ďalej vzala na vedomie výzvu občianskej spoločnosti Ide nám o život a vyzvala vládu SR aby realizovala opatrenia navrhované vo výzve Ide nám o život a zintenzívnila napĺňanie Programového vyhlásenia vlády na roky 2021 – 2024 a koncepcných dokumentov vlády v oblasti ľudských práv, vrátane realizovania opatrení zameraných proti nenávisťným prejavom, prejavom rasizmu, extrémizmu a iných foriem intolerancie. Zároveň rada vyzvala ministerstvá k jednotlivým krokom v rámci ich činnosti, ktoré by dopomohli k dosiahnutiu cieľov výzvy. Rada v tomto bode taktiež odporučila Národnej rade SR pripraviť a prijať Etický kódex poslanca NR SR, ktorý by zaviedol okrem iných aj disciplinárnu zodpovednosť za výroky podnecujúce nenávisť na základe rasy, národnosti, etnicity, náboženstva a iných dôvodov vrátane sexuálnej orientácie a rodovej identity.

BOD 5

Stratégia globálneho vzdelávania na roky 2023 – 2030

V piatom bode rada uznesením č. 290 zobrala na vedomie návrh Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2023 – 2030. Materiál je v podobe po vnútornom pripomienkovom konaní na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR a predpokladá sa jeho predloženie na MPK. Predkladá sa na základe Programového vyhlásenia vlády SR.

BOD 6

Národný akčný plán Európskej záruky pre deti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030

V bode šesť rada prijala uznesenie č. 291, ktorým návrh Národného akčného plánu Európskej záruky pre deti v SR zobrala na vedomie a vláde Slovenskej republiky odporučila návrh schváliť. Materiál vychádza z odporúčania Rady EÚ, ktorým sa zriaďuje Európska záruka pre deti. Materiál reaguje na zložitú situáciu najviac ohrozených detí chudobou sociálnym vylúčením či sociálno-ekonomickou depriváciou v oblastiach bývania, zdravej výživy, prístupu k vzdelaniu a prístupu k zdravotnej starostlivosti.

BOD 7

Výzva vietnamskej komunity na Slovensku na uznanie za národnostnú menšinu

Rada v bode sedem uznesením č. 292 zobrala na vedomie odborné stanovisko Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV a odporučila vláde SR prijať uznesenie o uznaní vietnamskej národnosti ako národnostnej menšiny na Slovensku, začleniť zástupcov vietnamskej národnostnej menšiny žijúcej v Slovenskej republike do Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, zahrnúť vietnamskú národnostnú menšinu a jej zástupcov do participatívnych procesov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a spolupracovať so zástupcami vietnamskej národnostnej menšiny pri formulovaní verejných politík a rozhodnutí v prípadoch, keď sa príslušná verejná politika týka príslušníkov národnostných menšín. Taktiež odporučila Ministerstvu kultúry SR zohľadniť kultúrne potreby vietnamskej národnostnej menšiny žijúcej v Slovenskej republike, predovšetkým vo vzťahu k Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

BOD 8

Práva detí v kontexte aktuálnych spoločenských výziev

V ôsmom bode programu stručne informoval komisár pre deti Jozef Mikloško o svojich prioritách. K danému bodu rada neprijala uznesenie.

BOD 9

Rôzne

V bode „rôzne“ informovala štátna tajomníčka Edita Pfundtner o pokračujúcej príprave zmien štatútu rady a vyzvala zástupcov orgánov štátnej správy, aby participovali na práci v rámci pracovnej skupiny vytvorenej za účelom zmien a doplnenia štatútu rady.

V závere zasadnutia predsedajúca štátna tajomníčka Edita Pfundtner poďakovala a ukončila 42. zasadnutie Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 23, Proti 0, Zdržal 1).

➤ **Kampaň First Years, First Priority**

Do bodu Rôzne bol dodatočne zaslaný podnet p. Eriky Szabóovej z Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava (Open Society Foundation/NOS-OSF), prizývanej členky výboru **vo vecí predstavenia kampane „First Years First Priority“, ktorá sa dotýka Európskej záruky pre deti a ktorú na Slovensku koordinuje OSF Bratislava.**

P. Szabóová prítomných členov bližšie informovala o kampani "First Years, First Priority", a to, že je spoločnou iniciatívou Eurochild a ISSA (Medzinárodnej asociácie Krok za krokom). Koordinátorom tejto kampane na Slovensku je Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava.

Je to celoeurópska kampaň zameraná na advokáciu a presadzovanie kvalitnej ranej starostlivosti vo verejných politikách, s osobitným zameraním na rodiny a deti zo znevýhodneného prostredia.

Kampaň sa venuje deťom od narodenia do 6 rokov, pričom osobitnú pozornosť venuje prvým 1 000 dňom. Jej cieľom je zabezpečiť, aby mali všetky deti rovnaké príležitosti na bezpečný, zdravý a optimálny vývoj. Kampaň vychádza z chápania, že odo dňa narodenia sú všetky deti nositeľmi práv, a to napriek ich statusu nezaopatrenosti.

Cieľom kampane je zasadzovať sa o väčšie politické zviditeľnenie a pridelenie zdrojov na rané detstvo vo všeobecnosti. Kampaň sa bude špeciálne venovať aj najzraniteľnejším deťom, ako sú rómske a kočovné deti, deti so zdravotným postihnutím, deti migrantov a utečencov, deti ohrozené vstupom do náhradnej starostlivosti, alebo v nej a deti žijúce v extrémnej chudobe. Bude sa zaoberať tým, ako môžu politiky a verejné investície riešiť nerovnosti od najútlejšieho veku.

Cieľom kampane je zabezpečiť, aby rozvoj detí v ranom detstve zostal na poprednom mieste politickej agendy, a to vybudovaním silnej komunity obhajcov na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Cieľom je, aby tvorcovia politik v krajinách zapojených do kampane a v inštitúciách EÚ lepšie pochopili, ako rozvoj detí v ranom detstve podporuje inklúziu a aby sa k nemu zaviazali prijať integrovaný a multisektorový prístup.

Jedným z cieľov OSF v tejto kampani je vytvoriť širšiu koalíciu organizácií, ktoré by sa svojím hlasom prihlásili k myšlienkam kampane a vďaka svojej expertíze spoločne lobovali za uskutočnenie krokov, vďaka ktorým sa zlepší postavenie detí na Slovensku.

29. novembra 2022 ako informovala, sa spolu s koordinátormi kampane z ostatných krajín zúčastnili na stretnutí v Európskom parlamente, ktoré viedol člen Európskeho parlamentu, predseda Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci Dragoş Pîslaru. Na stretnutí boli aj:

Alicia Homs Ginel, poslankyňa Európskeho parlamentu, Výbor Európskeho parlamentu pre zamestnanosť a sociálne veci,

Michaela Šojdrová, poslankyňa Európskeho parlamentu, podpredsedníčka Výboru Európskeho parlamentu pre kultúru a vzdelávanie,

Lucia Ďuriš Nicholsonová, poslankyňa Európskeho parlamentu, Výbor Európskeho parlamentu pre zamestnanosť a sociálne veci,

Jiří Švarc, vedúci oddelenia sociálnych politik, detské záruky, Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, Európska komisia,

Katja Lenzing, zástupkyňa vedúceho oddelenia, rodová rovnosť, Generálne riaditeľstvo pre spravodlivosť, Európska komisia.

Cieľom stretnutia bolo poukázať na potrebu riešiť chudobu a sociálne vylúčenie v ranom detstve a diskutovať o spôsoboch, akými môže európska záruka pre deti zabezpečiť, aby všetky deti v Európe, najmä tie najviac marginalizované, mali prístup ku kvalitným službám a výchovnej starostlivosti od najútlejšieho veku. Toto podujatie bolo určené poslancom Európskeho parlamentu, úradníkom Európskej komisie, úradníkom Európskeho parlamentu, zástupcom členských štátov, organizáciám občianskej spoločnosti a médiám.

Informácie a výstupy z uvedeného stretnutia ako uviedla už majú k dispozícii a veľmi radi ich sprostredkujú výboru a jeho jednotlivým členom. Týkajú sa materskej a prenatálnej zdravotnej starostlivosti, služieb vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a Európskej záruke pre deti.

Tajomníčka výboru Andrea Hantabalová zaslala členom výboru po zasadnutí výstupy zo stretnutia.

V rámci uvedeného bodu sa rozvinula aj diskusia.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a zobrali ju na vedomie (ZA 23, Proti 0, Zdržal 1).

Na záver zasadnutia p. generálna riaditeľka Anna Verešová poďakovala prítomným za pozornosť, za všetky podnety a príspevky, ktoré odzneli na výbore. Členom výboru popriala príjemné prežitie vianočných sviatkov, prežitých hlavne v zdraví a všetko dobré do Nového roku 2023. Zároveň uviedla, že sa snáď podarí viesť najbližšie zasadnutie výboru v Novom roku 2023 priamo u nás na ministerstve.

Schválila, dňa 20. decembra 2022

Mgr. Anna Verešová v. r.
generálna riaditeľka
Sekcie rodinej politiky
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
predsedajúca
zasadnutiu Výboru pre deti a mládež